

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2021 m. lapkričio 5 d.

dėl pasiūlymo dėl Europos žaliųjų obligacijų reglamento

(CON/2021/30)

(2022/C 27/04)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2021 m. spalio 14 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Europos Parlamento prašymą pateikti nuomonę dėl Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymo dėl Europos žaliųjų obligacijų reglamento ⁽¹⁾ (toliau – pasiūlytas reglamentas).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes pasiūlytame reglamente yra nuostatų, priklausančių ECB kompetencijai, įskaitant, visų pirma pinigų politikos įgyvendinimą pagal Sutarties 127 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką ir 282 straipsnio 1 dalį, kredito įstaigų prudencinę priežiūrą pagal Sutarties 127 straipsnio 6 dalį ir indėlių į sklandų kompetentingų institucijų vykdomos politikos, susijusios su finansų sistemos stabilumu, vykdymą pagal Sutarties 127 straipsnio 5 dalį. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendros pastabos

1.1 ECB teigiamai vertina pasiūlytą reglamentą. Europos žaliojo kurso komunikate ir Paryžiaus susitarime nustatytiems ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1119 (Europos klimato teisės akte) ⁽²⁾ įtvirtintiems tikslams pasiekti reikalingos nemažos investicijos, kurių didžiąją dalį turės skirti privatusis sektorius ⁽³⁾. Šiuo atveju tvarūs finansai gali atlikti svarbų vaidmenį, nes sudarytų sąlygas investuotojams nustatyti aplinkos atžvilgiu tvarias investicijas ir koreguoti savo portfelius pagal savo pačių tvarumo prioritetus. Tarp tvaraus finansavimo produktų, žaliosios obligacijos yra sparčiai augantis ir labai pastebimas segmentas: tolesnis ypač skaidrių žaliųjų obligacijų rinkos augimas turi didelį potencialą padėti užpildyti tvarių investicijų trūkumą ir patenkinti didėjančią aplinkos, socialinių ir valdymo (ESG) investuotojų paklausą. Šiuo tikslu teigiamai vertintina aiški ir patikima viešoji žaliųjų obligacijų sistema.

1.2 Apskritai, atsižvelgiant į Sąjungos aplinkos tikslus, jeigu Sąjungos arba valstybės narės lygmeniu būtų nustatyta žaliosioms obligacijoms ir kitoms tvarumu grindžiamoms skolos priemonėms, o ne kitų rūšių skolos vertybinių popierių emisijai palanki viešoji politika, tokiu atveju taip pat reikėtų nustatyti Europos žaliųjų obligacijų (ES ŽO) standartą, kuriuo jos galėtų būti grindžiamos.

⁽¹⁾ COM(2021) 391 final.

⁽²⁾ 2021 m. birželio 30 d Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁽³⁾ Taip pat žr. pasiūlyto reglamento aiškinamąjį memorandumą.

- 1.3 Nustatytas ES ŽO standartas taps paskata kurti pagrindinį tvarų turtą ir projektus, suderinamus su Sąjungos aplinkos tikslais, visų pirma klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/852 ⁽⁴⁾ (toliau – Taksonomijos reglamentas) ⁽⁵⁾. Žvelgiant iš šios perspektyvos, ES ŽO standarto susiejimas su Taksonomijos reglamentu yra svarbus žingsnis užtikrinant, kad aplinkos atžvilgiu tvariai veiklai būtų suteikta prieiga prie finansavimo pasitelkiant skolos priemones. Pirmenybė veiklos, kuria iš esmės prisidedama siekiant Taksonomijos reglamente apibrėžtų aplinkos tikslų, finansavimui gali padėti plėtoti Sąjungos ekonomiką atsižvelgiant į Sąjungos aplinkos tikslus.
- 1.4 ECB remia pasiūlyto reglamento tikslą nustatyti suderintą ES ŽO sistemą, nes taip būtų sustiprintas patikimumas, kad tokios žaliosios obligacijos iš tiesų padeda remti perėjimą prie žalesnės ekonomikos, didinti duomenų prieinamumą ir skaidrumą, ir gerinti žaliųjų obligacijų palyginamumą, patikimumą ir galiausiai – veiksmingą kainodarą. Dabartinė žaliųjų obligacijų rinka turi keletą trūkumų. Visų pirma esami sektoriaus standartai, taikomi žaliųjų obligacijų ženklams, grindžiami pagrindinių žaliųjų projektų apibrėžtimis, kurios nėra pakankamai standartizuotos, tikslios ar išsamios ⁽⁶⁾. Šis patikimos, palyginamos ir patikrintos informacijos apie tvarumą trūkumas kenkia žaliųjų obligacijų rinkos patikimumui ir galbūt jos pajėgumams skatinti perėjimą prie žalesnės ekonomikos, todėl mažėja paklausa dėl ekologinio manipuliavimo problemų ir galimos rizikos emitentų ir investuotojų reputacijai ⁽⁷⁾. Be to, kadangi nėra bendros orientacinės sistemos ir pranešimo šablonų, padidėja žaliųjų obligacijų emisijos sandorio sąnaudos, sumažėja ekonominis šių priemonių patrauklumas, palyginti su įprastomis finansavimo priemonėmis ⁽⁸⁾. Dėl visų šių struktūrinių suvaržymų ribojamas šio rinkos segmento dydis, taigi ir likvidumas.
- 1.5 Objektiviai patikrinamų ir skaidrių reikalavimų, susijusių su ES ŽO kvalifikavimu, buvimas padėtų stiprinti šios turto klasės patikimumą, sumažintų riziką emitentų ir investuotojų reputacijai, taip pat informacijos asimetriją ir ribotą ekologinį manipuliavimą ⁽⁹⁾. Kaip pastebėta rinkose, investuotojai pirmenybę teikia toms žalioms obligacijoms, kurių emitentų reputacija yra geresnė ir kurioms taikomi trečiosios šalies patikrinimai, įskaitant mažesnių palūkanų normų skirtumą ⁽¹⁰⁾. ES ŽO emisija, kurios metu užtikrinamas aukšto lygmens skaidrumas, galėtų suteikti rinkos dalyviams ir emitentams geresnių išvalgų apie aplinkos tikslus, taip pagerinant visų finansų subjektų, įskaitant ECB, gebėjimą patikimai nustatyti ir įvertinti aplinkos požiūriu tvarias obligacijas ⁽¹¹⁾. Tikimasi, kad tai padės toliau augti šiam rinkos segmentui ir suteikti didesnę pasitikėjimą, kad žaliosios obligacijos padeda siekti Sąjungos aplinkos tikslų, kai remiamas perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos. Galiausiai pasiūlytas reglamentas, kuriuo stiprinami ES ŽO žalieji kredencialai ir patikimumas, padėtų užtikrinti patikimesnes apsaugos priemones nuo staigių žaliųjų obligacijų pakartotinių vertinimų, nustatčius pavienius ekologinio manipuliavimo atvejus. Tai padėtų skatinti tinkamą rinkos veikimą ir finansinį stabilumą.
- 1.6 Pasiūlytas reglamentas yra svarbus žingsnis kuriant integruotą, stiprią ir likvidžią nacionalines sienas peržengiančią Sąjungos žaliojo kapitalo rinką, prisidedant prie pažangos kuriant kapitalo rinkų sąjungą ⁽¹²⁾. Pavyzdžiui, apie 60 % visų 2020 m. pasaulyje išleistų žaliųjų pirmaeilių neužtikrintų obligacijų yra ES kilmės ⁽¹³⁾. Žaliųjų obligacijų rinkos

⁽⁴⁾ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

⁽⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 4 dalį.

⁽⁶⁾ Žr. pasiūlyto reglamento aiškinamąjį memorandumą. Taip pat žr. „Green Bond Funds – Impact Reporting Practices 2020“, paskelbta „Environmental Finance“ interneto svetainėje www.environmental-finance.com

⁽⁷⁾ Žr. gautas nuomones: ES žaliųjų obligacijų standarto nustatymas, paskelbtas Komisijos interneto svetainėje www.ec.europa.eu

⁽⁸⁾ Žr. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Poveikio vertinimas“, pridedamą prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl žaliųjų obligacijų, SWD/2021/181 final.

⁽⁹⁾ Žr. Eurosistemos atsakymo į Europos Komisijos viešąsias konsultacijas dėl atnaujintos Tvaraus finansavimo strategijos ir peržiūrėtą Nefinansinių ataskaitų teikimo direktyvos (toliau – Eurosistemos atsakymas), paskelbtą ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu, p. 12.

⁽¹⁰⁾ Žr., pvz., M. J. Bachelet, L. Becchetti ir S. Manfredonia „The Green Bond Premium Puzzle: The Role of Issuer Characteristics and Third-Party Verification“, *Sustainability* 2019, 11 tomas, Nr. 4, 1098; J. Kapraun ir kt., „(In)-Credibly Green: Which Bonds Trade at a Green Bond Premium?“, 2019 m. gruodžio mėn. Paryžiaus posėdžio finansų klausimais protokolai, EUROFIDAI – ESSEC.

⁽¹¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 4 konstatuojamąją dalį.

⁽¹²⁾ Žr. ECB pirmininkės Christine Lagarde kalbą „Kuriant Europos žaliojo kapitalo rinkų sąjungą“, pasakytą Komisijos aukšto lygmens konferencijoje Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvos pasiūlymo klausimais, Frankfurtas prie Maino, 2021 m. gegužės 6 d., paskelbta ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

⁽¹³⁾ Ten pat.

plėtojimas galėtų padėti toliau stiprinti Sąjungos finansinę integraciją⁽¹⁴⁾, o žaliojo kapitalo rinkų sąjunga padėtų toliau stiprinti Sąjungos vaidmenį pasaulinėse žaliojo kapitalo rinkose. Kuriant brandžias ir integruotas Sąjungos žaliojo kapitalo rinkas, taip pat reikės įvairesnių pastangų kapitalo rinkoms stiprinti, įskaitant didesnę priežiūros, nemokumo taisyklių ir investuotojų apsaugos suderinimą. Šiuo atžvilgiu ECB teigiamai vertina tai, kad Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai (ESMA) bus pavesta užduotis Sąjungos lygmeniu vykdyti ES ŽO išorės vertintojų priežiūrą⁽¹⁵⁾. Sąjungos, kaip pasaulinio žaliojo finansavimo centro, vaidmens stiprinimas, taip pat tolesnė Sąjungos kapitalo rinkų integracija ir plėtojimas padėtų stiprinti tarptautinį euro vaidmenį⁽¹⁶⁾.

- 1.7 ES ŽO standartas turėtų tapti tolesnės konvergencijos tarptautiniu lygmeniu lyginamuoju standartu, siekiant didinti žaliųjų obligacijų indėlį remiant perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir tuo pat metu skatinant Sąjungos pirmavimą žaliojo finansavimo srityje. Reikėtų siekti, kad standartas būtų plačiu mastu pripažintas rinkoje, taip pat tarp ne Sąjungos rezidentų, atsižvelgiant į jo, kaip apsaugos priemonės, griežtumą ir patikimumą ekologinio manipuliavimo srityje, ir kad jis taptų pasauliniu lyginamuoju standartu, kuris būtų atkartotas kitose jurisdikcijose. ES ŽO standarto patrauklumas, palyginti su kitais rinkos standartais ir (arba) kitų jurisdikcijų pagal teisės aktus išleistų žaliųjų obligacijų ženklais, turėtų būti atidžiai įvertintas ir ilgainiui stebimas. Nors reikalavimai, kurie yra griežtesni, palyginti su alternatyviais standartais, yra pateisinami atsižvelgiant į jais pasiekiamą didesnę skaidrumą ir patikimumą, tačiau svarbu, kad nustatant ES ŽO būtų išvengta situacijos, kurioje emitentai būtų nukreipiami į jurisdikcijas, kuriose galioja ne tokie griežti reikalavimai, taip sukuriant galimybes tarptautiniam reguliavimo arbitražui⁽¹⁷⁾. Nevykdant visuotinio koordinavimo, pasauliniu mastu galiausiai galėtų sumažėti tvarių finansų produktų aplinkos standartai. Veiksmingas tarptautinis bendradarbiavimas, visų pirma G20 Tvaraus finansavimo darbo grupėje ir Tarptautinėje tvaraus finansavimo platformoje, bus labai svarbus užtikrinant tarptautinį žaliųjų obligacijų standartų nuoseklumą ir išvengiant konkurencinio lenktyniavimo mažinant standartus, kuris galėtų padidinti ekologinio manipuliavimo riziką ir visame pasaulyje sumažinti žaliųjų obligacijų teigiamą poveikį aplinkai.
- 1.8 Vykdydama obligacijų emisiją pagal priemonę *NextGenerationEU* (NGEU), Europos Komisija išleis žaliųjų obligacijų emisiją, kurios vertė sieks iki 250 mlrd. EUR ir tai sudarys iki 30 proc. visos emisijos. Atsižvelgdamas į tai, kad pasiūlytas reglamentas dar neįsigaliojęs, ECB pažymi, kad šios žaliosios obligacijos bus išleistos pagal žaliųjų obligacijų sistemą, remiantis esamu rinkos standartu⁽¹⁸⁾. ECB teigiamai vertina tai, kad NGEU žaliųjų obligacijų sistema, tiek, kiek tai įmanoma, vis tiek buvo suderinta su pasiūlytu ES ŽO standartu, be to, ECB pažymi, kad, atsižvelgiant į NGEU teisinius ir institucinius ypatumus, emitento gebėjimas pateikti išsamias ataskaitas apie pagrindines investicijas galiausiai priklausys nuo valstybių narių perduotų duomenų tikslumo, išsamumo ir detalumo. Siekdamas apsaugoti NGEU žaliųjų obligacijų emisijos patikimumą, ECB ragina valstybes nares pranešti tikslią ir išsamią informaciją apie investicinių projektų, kuriais prisidedama prie aplinkos tikslų, pažangą ir poveikį ir ragina valstybes nares užtikrinti reikšmingos žalos nedarymo principo⁽¹⁹⁾ laikymąsi per visą jų gaivinimo ir atsparumo planų įgyvendinimo etapą⁽²⁰⁾. Be to, ECB ragina Komisiją atidžiai stebėti ir užtikrinti, kad iš NGEU žaliųjų obligacijų emisijos gautos pajamos būtų efektyviai panaudotos tinkamoms išlaidoms finansuoti bei išsamiai ir tiksliai poveikio ataskaitai parengti.

2. Pasiūlyto reglamento svarba atsižvelgiant į ECB ir Eurosystemos tikslus ir uždavinius

2.1 Pasiūlytas reglamentas gali daryti poveikį centrinių bankų įgaliojimų vykdymo ypatumams, kaip aprašyta toliau.

⁽¹⁴⁾ Žr. 2020 m. lapkričio mėn. ECB finansinio stabilumo peržiūros 5.3 skyrių, paskelbtą ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

⁽¹⁵⁾ Žr. Eurosystemos atsakymą, p. 12.

⁽¹⁶⁾ Žr. „The role of the euro in global green bond markets“, *The international role of the euro*, ECB, 2020 m. birželio mėn., paskelbtas ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

⁽¹⁷⁾ Žr. Eurosystemos atsakymą, p. 12.

⁽¹⁸⁾ Žr. 2021 m. rugšėjo 7 d. Komisijos pranešimą spaudai „Priemonė „NextGenerationEU“. Europos Komisija rengiasi išleisti 250 mlrd. EUR vertės priemonės „NextGenerationEU“ žaliąsias obligacijas“, paskelbtą Komisijos interneto svetainėje www.ec.europa.eu

⁽¹⁹⁾ Žr. Taksonomijos reglamento 17 straipsnį.

⁽²⁰⁾ Žr. 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

- 2.2 Įgyvendindama savo pinigų politiką, Eurosystema jau įsigijo žaliųjų obligacijų pagal bendrovių sektoriaus pirkimo programą (BSPP), turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP) ir viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo programą (VSVPPP)⁽²¹⁾. Be to, ECB žaliąsias obligacijas priima kaip įkaitą kredito operacijose. Suderinta žaliųjų obligacijų apibrėžtis padėtų užtikrinti didesnę skaidrumą ir paskatintų žaliųjų skolos priemonių pasiūlą.
- 2.3 Dėl finansinio stabilumo pažymėtina, kad dėl to, kad nėra dabartinės bendros žaliųjų obligacijų apibrėžties ir standartizuotos žaliųjų obligacijų sistemos, buvo sudėtinga atlikti jų finansinių veiklos rezultatų ir ilgalaikio poveikio tvarumui analizę. Dėl šios priežasties neįmanoma įvertinti jų potencialo šalinant su klimatu susijusią riziką finansų sistemos stabilumui⁽²²⁾. Konkrečiau, tik veikiančios rinkos gali padėti veiksmingai finansuoti pertvarką ir sumažinti su klimatu susijusią riziką, kuri kyla finansiniam stabilumui. Šiomis aplinkybėmis įvairių sektoriaus standartų platinimas rinkoje gali sukelti staigaus kritimo poveikį, dėl kurio būtų iš esmės perkainojamos žaliosios obligacijos, jei investuotojai suprastų, kad tam tikrų žaliųjų obligacijų kokybė yra nepatenkinama. Perkainojimo efektas gali turėti įtakos tikrosioms žaliosioms obligacijoms, jeigu bus prarastas investuotojų pasitikėjimas. ES ŽO standartas gali sudaryti sąlygas veiksmingesniam rinkos veikimui, geresniam finansinės rizikos ir tvaraus turto įvertinimui, ir investuotojų pasitikėjimo šia turto klase didinimui.
- 2.4 Pagrindiniai žaliųjų obligacijų rinkos dalyviai yra kredito įstaigos, kurios veikia kaip emitentai ir investuotojai. Todėl ES ŽO standartas yra svarbus, atsižvelgiant į prudencinę priežiūrą, nes jis gali daryti poveikį kredito įstaigų verslo modeliams, jų praktikos atskleidimui ir rinkos rizikai, taip pat kredito įstaigų veiklos rizikai ir su reputacija susijusiai rizikai. Žvelgiant iš verslo modelio perspektyvos, vienodas standartas gali palengvinti kredito įstaigų žaliųjų obligacijų emisiją, o tai galėtų padėti bankams valdyti savo kreditavimo veiklą, kad ji būtų orientuota į aplinkos atžvilgiu tvarią veiklą ir turėtų teigiamą poveikį jų portfeliuose esančiam žaliajam turtui. Be to, atsižvelgiant į vis griežtėjančius skaidrumo ir informacijos atskleidimo reikalavimus, įskaitant būsimą informacijos atskleidimą apie žaliojo turto rodiklį⁽²³⁾, ir reikalavimus kredito įstaigoms atskleisti informaciją apie savo paskolų portfelio atitiktį Paryžiaus susitarimui⁽²⁴⁾, ES ŽO yra svarbi kredito įstaigų rėmimo priemonė, padedanti įvykdyti šiuos naujus reikalavimus. Be to, kaip pažymėta šios nuomonės 2.3 dalyje, plataus masto ES ŽO priėmimas gali padėti sumažinti galimą rinkos riziką, kuri galėtų atsirasti dėl staigaus esamų žaliųjų obligacijų kokybės pakartotinio vertinimo. Galiausiai faktas, kad nacionalinė kompetentinga institucija⁽²⁵⁾ kredito įstaigai gali skirti sankciją už tai, kad ji, išleisdama ES ŽO, nesilaikė pasiūlyto reglamento reikalavimų, kelia papildomą veiklos riziką ir riziką reputacijai, į kurią reikia atsižvelgti vykdant priežiūros veiklą, kuri daro poveikį kredito įstaigoms.
- 2.5 Galiausiai ECB dalį savo nuosavų lėšų portfelio naudoja investuodamas į žaliąsias obligacijas ir per artimiausius metus planuoja padidinti žaliųjų obligacijų dalį savo portfelyje⁽²⁶⁾.

3. Konkrečios pastabos

3.1 Pasiūlyto reglamento savanoriškas pobūdis ir taikymo sritis

⁽²¹⁾ Žr. „Žaliųjų obligacijų įsigijimas pagal Eurosystemos turto įsigijimo programą“, ECB ekonomikos biuletenis Nr. 7, ECB, 2018 m., paskelbtas ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

⁽²²⁾ Žr. „Su klimatu susijusi rizika ir finansinis stabilumas“, p. 38, ECB /ESRV projekto grupė klimato rizikos modeliavimo klausimais, 2021 m. liepos mėn., paskelbtas ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

⁽²³⁾ Pagal Taksonomijos reglamento 8 straipsnį reikalaujama, kad didelės įmonės atskleistų informaciją apie tai, kaip ir koku mastu jų veikla yra susijusi su aplinkos požiūriu tvaria ekonomine veikla. Deleguotajame akte nustatyta, kad kredito įstaigos privalo atskleisti informaciją apie žaliojo turto rodiklį, įskaitant nuoseklų taikymą nuo 2022 m. sausio 1 d. Žr. Komisijos deleguotąjį reglamentą (skaitant kartu su jo priedais), kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852, nurodant informacijos turinį ir pateikimą, kurią turi atskleisti įmonės, kurioms taikomi Direktyvos 2013/34/ES 19a arba 29a straipsniai, susiję su aplinkos požiūriu tvaria ekonomine veikla, taip pat nurodant informacijos atskleidimo prievolės laikymosi metodiką, C(2021) 4987 final (toliau – deleguotojo akto 8 straipsnis).

⁽²⁴⁾ Savo pasiūlyme dėl Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvos (IITTD) Komisija siūlo, kad ne finansų ir finansų įmonės atskleistų su tvarumo aspektais susijusių tikslų, kuriuos nustatė įmonės, ir pažangos, kurią įmonė padarė siekdama šių tikslų, aprašymą. Žr. 2021 m. balandžio 21 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo iš dalies keičiamos direktyvos 2013/34/ES, 2004/109/EB, 2006/43/EB ir Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, COM(2021) 189 final.

⁽²⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 41 straipsnį.

⁽²⁶⁾ Žr. 2021 m. sausio 25 d. ECB pranešimą spaudai „ECB ketina investuoti į Tarptautinio atsiskaitymų banko žaliųjų obligacijų fondą“, paskelbtas ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu

- 3.1.1 Pagal pasiūlytą reglamentą ES ŽO standartas būtų naudojamas savanoriškai ⁽²⁷⁾ ir tai suteiktų emitentams galimybę toliau naudoti žaliosioms obligacijoms taikomus esamus sektoriaus standartus. ECB mano, kad trumpuoju laikotarpiu tai yra suderintas požiūris, nes staigus perėjimas prie griežtai privalomo standarto gali lemti su taksonomija nesuderintų žaliųjų obligacijų pardavimą ir staigų Sąjungos žaliųjų obligacijų emisijos nuosmukį ⁽²⁸⁾.
- 3.1.2 Tuo pat metu, siekiant sukurti Sąjungos žaliųjų obligacijų rinką, kuri derėtų su Sąjungos taksonomija, ir sumažinti ekologinio manipuliavimo riziką, ECB nuomone svarbu, kad ES ŽO taptų pagrindiniu žaliųjų obligacijų standartu Sąjungoje. Todėl laikomasi nuomonės, kad būtinas aiškus išipareigojimas nustatyti, jog standartas per pagrįstą terminą taptų privalomas naujai išleistoms žaliosioms obligacijoms, o neapmokėtos žaliosios obligacijos išlaikytų savo, kaip žaliųjų obligacijų, statusą ilgesnį laikotarpį ⁽²⁹⁾. Jeigu standartas taptų privalomas, taip būtų sukurtas užtikrintumas rinkose, o emitentai, be kita ko, galėtų būti paskatinti taikyti ES ŽO standartą anksčiau nei jis taptų privalomu. Prie pereinamojo laikotarpio finansavimo tinkamai pritaikyta taksonomijos plėtra palengvintų pažangą siekiant privalomo standarto, šiuo tikslu sumažinant neigiamo poveikio riziką žaliosioms investicijoms, kurios daro teigiamą poveikį aplinkai, tačiau nėra pakankamos, atsižvelgiant į reikšmingas taksonomijos pastangų ribas.
- 3.1.3 Vis dėlto ECB pripažįsta, kad nustatyti konkretų terminą, per kurį standartas taptų privalomas, nėra paprasta užduotis. Bet kokio esamų žaliųjų obligacijų pardavimo rizika ir dėl to galintys atsirasti rinkos sutrikimai ir svyravimai turi būti suderinti su poreikiu imtis greitų veiksmų siekiant paremti žaliąją pertvarką, įskaitant žaliąją pertvarką obligacijų rinkoje. Dėl šios priežasties, siekiant išvengti nepageidaujamų pasekmių Sąjungos žaliųjų investicijų srutams ir išvengti žaliųjų obligacijų emitentų nukreipimo į jurisdikcijas, kuriose galioja švelnesni reikalavimai, dėl privalomo standarto struktūros reikėtų atlikti poveikio vertinimą, be to, reikėtų tinkamai pakoreguoti sistemą. Sąjungos teisės aktų leidėjas turėtų paraginti Komisiją peržiūrėti ES ŽO standartą, siekiant įvertinti šį klausimą iki 2023 m. gruodžio 31 d. Visų pirma Komisija turėtų pranešti Europos Parlamentui ir Tarybai apie praktiškai įgyvendinamą terminą, per kurį ES ŽO standartas taptų privalomu, ir praktinius tokio požiūrio aspektus, pavyzdžiui, konkrečias tvarių obligacijų, kurioms būtų taikomas šis standartas, rūšis. Be to, siekiant išvengti pardavimų, galėtų būti naudinga patikslinti, kaip investuotojai, po to, kai bus nustatytas privalomas standartas, turėtų vertinti žaliąsias obligacijas, kurios buvo išleistos laikantis savanoriškų rinkos standartų. Komisija savo peržiūrą turėtų atlikti pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma organizacijomis, kurios šiuo metu skelbia tvarius obligacijoms taikomus rinkos standartus ⁽³⁰⁾. Galiausiai ES ŽO standartas turėtų tapti privalomu žaliosioms obligacijoms, naujai išleistoms per pagrįstą terminą, pavyzdžiui, trejus–penkerius metus, o tikslus pereinamasis laikotarpis turi būti nustatomas atsižvelgiant į pirmiau minėto poveikio vertinimo rezultatai.
- 3.1.4 Tuo tarpu Sąjungos ir nacionalinio lygmens viešojoje politikoje potencialiai galėtų būti palankiau vertinamos ES ŽO reikalavimus atitinkančios obligacijos, taip skatinant savanoriškai laikytis ES ŽO standarto. Iš tiesų, tik ES ŽO, atsižvelgiant į tai, kad jos susietos su Taksonomijos reglamentu, garantuoja, kad iš obligacijų pajamų finansuojama veikla būtų prisidedama prie Sąjungos aplinkos tikslų. ECB laikosi nuomonės, kad visos ES ŽO turėtų būti laikomos visiškai atitinkančiomis taksonominius kriterijus, todėl jos turėtų būti įtrauktos į atskleidžiamos informacijos apie taksonomiją skaitiklį ir vardiklį ⁽³¹⁾. ES ŽO portfelių indėlis į informacijos apie taksonomiją atskleidimą galėtų tapti svarbia paskata emitentams, taip pat investuotojams pirmenybę teikti ES ŽO, o ne esamiems standartams, nes taip

⁽²⁷⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 7 konstatuojamąją dalį.

⁽²⁸⁾ Laikoma, kad ne finansų įmonės, kuri patenka į 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/95/ES, kuria iš dalies keičiamas Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo (OL L 330, 2014 11 15, p. 1), taikymo sritį, mažesnė nei 5 proc. apyvarta, kapitalo išlaidos ir veiklos išlaidos atitinka taksonominius kriterijus. Žr. ESMA 2021 m. vasario 26 d. galutinės ataskaitos „Rekomendacijos dėl Taksonomijos reglamento 8 straipsnio“, p. 174, paskelbta ESMA interneto svetainėje www.esma.europa.eu, p. 174. Vis dėlto reikėtų pažymėti, kad šie įverčiai apima visą pramonės sektorių, o ne vien žaliąsias obligacijas. Galima daryti prielaidą, kad nepadengtų žaliųjų obligacijų, kurios jau atitinka taksonominius kriterijus, dalis yra gerokai didesnė. Išorės vertintojai įvertino, kad keletas esamų žaliųjų obligacijų visiškai atitinka taksonominius kriterijus.

⁽²⁹⁾ Pagal privalomą metodą visos Sąjungoje arba Sąjungoje įsisteigusio emitento išleistos žaliosios obligacijos turės turėti ES ŽO ženklą. Žr. pasiūlyto reglamento aiškinamąjį memorandumą.

⁽³⁰⁾ Du rinkos tvarių obligacijų standartai yra žaliųjų obligacijų principai (ŽOP), kuriuos patvirtino Tarptautinė kapitalo rinkos asociacija (ICMA), ir klimato obligacijų standartas (KOS), nustatytas pagal klimato obligacijų iniciatyvą. Žr. ICMA interneto svetainę www.icmagrop.org ir KOS interneto svetainę www.climatebonds.net

⁽³¹⁾ Atskleidžiant informaciją apie taksonomiją, pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių vardiklyje atsispindi bendra įmonės veiklos, susijusios su atskleidžiama informacija apie taksonomiją, reikšmė. Skaitiklyje atsispindi būtent šios veiklos, kuri atitinka taksonominius kriterijus, reikšmė. Gautame rodiklyje pateikiama informacija apie atitinkamos įmonės ekonominės veiklos proporciją, kuri yra suderinta su taksonomija. Deleguotojo akto 8 straipsnyje Komisijos pasiūlymas suformuluotas taip: „kadangi šiuo metu trūksta tinkamos apskaičiavimo metodikos, apskaičiuojant pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių skaitiklį ir vardiklį centrinės valdžios, centrinių bankų ir viršvalstybinių emitentų pozicijos neturėtų būti įtraukiamos“.

būtų automatiškai garantuojama atitiktis taksonominiais kriterijams, išvengiant poreikio atlikti išsamų pagrindinių investicijų suderinamumo vertinimą, kuris būtų reikalingas tų kitų standartų atveju. ES ŽO portfelių indėlis atskleidžiant informaciją apie taksonomiją neturėtų priklausyti nuo to, ar emitentas veikia kaip viešas ar privatus subjektas, t. y. ši nuostata taip pat turėtų būti taikoma viešojo sektoriaus ES ŽO, kurioms pagal deleguotojo reglamento 8 straipsnį dabar netaikomas informacijos apie taksonomiją atskleidimo skaitiklis ir vardiklis.

- 3.1.5 ECB teigiamai vertina tai, kad pasiūlytas reglamentas taip pat bus taikomas emitentams, kurie yra finansų įmonės ir ne finansų įmonės, suvereniems emitentams ir padengtųjų obligacijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais emitentams, kurių vertybinius popierius išleidžia specialiosios paskirties įmonė⁽³²⁾. ECB taip pat teigiamai vertina tai, kad reikalavimai būtų taikomi visiems emitentams, kurie nori, kad jų aplinkos požiūriu tvarios obligacijos, siūlomos investuotojams Sąjungoje, būtų ženklinamos „ES ŽO“ nuoroda. Tačiau terminas „siūlomos investuotojams Sąjungoje“ pasiūlytame reglamente nėra apibrėžtas ir jį būtų naudinga patikslinti, siekiant užtikrinti, kad ES ŽO emitentai, kurie ES ŽO prekiauja už Sąjungos ribų, vis tiek galėtų pasinaudoti ES ŽO nuoroda. Ši galimybė yra ypač svarbi, siekiant, kad ES ŽO būtų patvirtinta tarptautiniu lygmeniu, ir kartu skatinti pažangių Sąjungos tvaraus finansavimo standartų priėmimą pasauliniu lygmeniu, įskaitant tarptautinį Sąjungos taksonominių kriterijų naudojimą. Be to, nuoroda į „juridinius asmenis“, kaip ES ŽO emitentus⁽³³⁾, atrodo, reiškia, kad ES ŽO emitentui reikia turėti teisinį subjektiškumą, tačiau to negalima pasakyti apie visus Sąjungos obligacijų emitentus, pavyzdžiui, pakeitimo vertybiniais popieriais emitentus pagal tam tikrų valstybių narių nacionalinius įstatymus. Paprasčiausia nuoroda į „subjektus“, atrodytų lygiai taip pat veiksminga. Galiausiai, dėl pakeitimo vertybiniais popieriais būtinais reikėtų patikslinti, kaip pasiūlytas reglamentas turėtų būti taikomas, kad perėjimo prie žaliosios ekonomikos pakeitimo vertybiniais popieriais priemonėms taip pat būtų galima naudoti ES ŽO standartą tuo atveju, kai pagrindinis turtas neatitinka taksonominių kriterijų, tačiau yra skirtas perėjimui prie žaliosios ekonomikos technologijų finansuoti⁽³⁴⁾. Perėjimo prie žaliosios ekonomikos pakeitimo vertybiniais popieriais priemonių atveju su būsima atitiktimi taksonomijai susijusios prievolės yra svarbios iniciatoriui, o ne emitentui, kuris yra specialiosios paskirties įmonė. Atitinkamai gali būti būtina į tai atsižvelgti, kai prievolės kitu atveju nustatomos emitentui, pavyzdžiui, pagal pasiūlyto reglamento 7 straipsnį.

3.2 Atitiktis Taksonomijos reglamentui

- 3.2.1 Pasiūlytame reglamente numatyta, kad ES ŽO pajamų naudojimas taip pat yra susijęs su ekonomine veikla, kuri atitinka taksonomijos reikalavimus arba juos atitiks per apibrėžtą laikotarpį (penkeri arba dešimt metų nuo obligacijos emisijos dienos, jei tai yra pagrįsta, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos ekonominės veiklos ypatumus), kaip nustatyta atitiktis taksonominiais kriterijams plane⁽³⁵⁾. Taksonomijos reikalavimai apibrėžti Taksonomijos reglamento 3 straipsnyje. Taigi, aplinkos požiūriu tvaria veikla turi būti a) iš esmės prisidedama prie vieno ar daugiau Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų; b) nedaroma didelė žala bet kuriam iš aplinkos tikslų; c) tokia veikla turi būti vykdoma laikantis būtiniausių socialinių apsaugos priemonių ir d) atitikti Komisijos nustatytus techninės analizės kriterijus.

- 3.2.2 ECB teigiamai vertina suderinimą su Taksonomijos reglamentu, nes taip pabrėžiama Taksonomijos reglamento svarba Sąjungos tvaraus finansavimo strategijoje ir nustatomas patikimas pajamų, gautų iš ES ŽO emisijų, tvaraus panaudojimo vertinimo pagrindas⁽³⁶⁾. Tačiau aplinkybė, kad atitiktį taksonominiais kriterijams pakanka pasiekti per penkerius, arba konkrečiais atvejais per dešimtį metų, kelia susirūpinimą. Nors emitentams nebus skiriamos baudos už pajamų iš obligacijų skyrimą ekonominei veiklai, kuri dar neatitinka taksonomijos reikalavimų, tačiau atitiks tuos reikalavimus per šį apibrėžtą laikotarpį⁽³⁷⁾, kyla tam tikra rizika, kad pasiūlytame reglamente nustatytų sankcijų nepakaks tais atvejais, kai emitentas nesilaiko atitiktis taksonominiais kriterijams plano. Pasiūlyto reglamento II priede reikalaujama, kad emitentai savo metinėse pajamų paskirstymo ataskaitose praneštų apie atitiktis taksonominiais reikalavimams plano įgyvendinimo pažangą⁽³⁸⁾. Nacionalinės kompetingos institucijos gali prašyti emitentų viešai skelbti šias ataskaitas ir įtraukti reikalaujamą informaciją⁽³⁹⁾. Tačiau, atrodo,

⁽³²⁾ Žr. prie pasiūlyto reglamento pridėto aiškinamojo memorandumo 1 straipsnį.

⁽³³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 1 dalį.

⁽³⁴⁾ Žr. Eurosistemos įnašo į Europos Komisijos tikslingas konsultacijas ES pakeitimo vertybiniais popieriais sistemos veikimo klausimais, paskelbto ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu, p. 8.

⁽³⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 6 straipsnį.

⁽³⁶⁾ Žr. Eurosistemos atsakymą, p. 12.

⁽³⁷⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 15 konstatuojamąją dalį.

⁽³⁸⁾ Žr. pasiūlyto reglamento II priedo 3.A punktą.

⁽³⁹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento IV antraštinę dalį.

kad jos neturi įgaliojimų skirti sankcijas arba priežiūros įgaliojimų, susijusių su ekonominės veiklos atitiktimi taksonominiams reikalavimams. Visų pirma pasiūlytame reglamente nenustatyta ES ŽO žymos panaikinimo procedūra, išskyrus galimybę vertinime po emisijos išleidimo pateikti pareiškimą, kad obligacijos neatitinka pasiūlyto reglamento reikalavimų ir kad joms negalima taikyti ES ŽO nuorodos⁽⁴⁰⁾. Nors tikėtina, kad, taikant skaidrumo reikalavimus, neatitiktis standartui atsispindės obligacijų kainoje, tai gali turėti tik ribotą ir netiesioginį poveikį ES ŽO emitentui, jei obligacijomis būtų toliau prekiaujama rinkoje. Prieš nacionalinėms kompetentingoms institucijoms suteikiant papildomas užduotis po to, kai Komisija bus atlikusi planuotą peržiūrą, susijusią su Sąjungos ir nacionalinių kompetentingų institucijų galiomis, įgaliojimais ir vykdymo užtikrinimo priemonėmis kovos su ekologiniu manipuliavimu srityje⁽⁴¹⁾, kyla rizika, kad emitentai, kurių ekonominė veikla finansuojama iš ES ŽO gautomis pajamomis, neatitiks taksonominių kriterijų, bet jie nepajus jokių padarinių.

3.3 Vėlesnis deleguotųjų aktų pakeitimas

3.3.1 Pasiūlytame reglamente nustatyta, kad emitentai iš obligacijų gautas pajamas turi paskirstyti taikydami Komisijos deleguotuosius aktus (techninės analizės kriterijus), priimtus pagal tam tikras Taksonomijos reglamento nuostatas⁽⁴²⁾, galiojančias obligacijų emisijos metu arba pajamas iš obligacijų paskirstant skolai jos susidarymo metu⁽⁴³⁾. Pasiūlytame reglamente taip pat nustatyta, kad jeigu deleguotieji aktai iš dalies pakeičiami išleidus obligacijas (arba, jeigu pajamos iš obligacijų perskirstomos skolai, po to, kai susidaro skola), emitentas pajamas iš obligacijų paskirsto taikydamas iš dalies pakeistus deleguotuosius aktus ir tai padaro per penkerius metus nuo jų įsigaliojimo dienos⁽⁴⁴⁾. Nors visapusiškai pripažįstama, kad laikui bėgant techniniai standartai gali keistis dėl dinamiško, mokslu grindžiamo Sąjungos taksonomijos, kuri galiausiai padeda siekti aplinkos tikslų, pobūdžio, tačiau kintantys pagrindiniai jau išleistų ES ŽO parametrai, kuriuos esamos obligacijos turi atitikti per penkerių metų galutinį terminą, taip pat nauji reikalavimai gali sukelti neigiamų padarinių rinkai. Pavyzdžiui, investuotojai gali būti paskatinti parduoti žaliąsias obligacijas atsižvelgiant į potencialius ES ŽO nuorodos sukeltus nuostolius ir dėl to galiausiai galėtų būti iškraipytos paveiktų obligacijų kainos. Be to, minėta nuostata galėtų sukelti pasekmes, susijusias su rinkų cikliškumu, nes obligacijų emitentai galėtų būti linkę atidėti ES ŽO emisiją, jei tikimasi, kad bus pakeisti deleguotieji aktai. Ši nuostata taip pat galėtų sukelti nepageidaujamų pasekmių ES ŽO trukmei ir pagrindinių investicijų laikotarpiui, taip galbūt sukuriant struktūrinę pirmenybę trumpesnio termino ES ŽO, siekiant išvengti neigiamų pasekmių, susijusių su tikėtinu deleguotųjų aktų pakeitimu. Dėl šių priežasčių žvelgiant tik iš finansinio stabilumo perspektyvos ir siekiant palengvinti ES ŽO rinkos veikimą, gali būti pageidautina, kad emitentams būtų leista paskirstyti iš obligacijų gautas pajamas taikant atitinkamus deleguotuosius aktus, taikomus obligacijų emisijos metu ir visam obligacijų galiojimo laikotarpiui. Kaip nurodyta, ECB pripažįsta, kad deleguotuosius aktus gali pririnkti pritaikyti ir teigiamai įvertino tokių pritaikymą, atsižvelgdamas į aplinkybes, susijusias su Sąjungos aplinkos tikslais, visų pirma klimato kaita. Kadangi gerai veikianti ES ŽO rinka taip pat padeda siekti Sąjungos aplinkos tikslų, deleguotojo akto, taikomo obligacijų emisijos metu ir visam obligacijų galiojimo laikotarpiui, taikymas, atrodo, yra tinkamiausia galimybė. Be to, tokiu atveju Komisija galėtų laisvai pakeisti deleguotuosius aktus taip, kaip tai, jos manymu, yra tinkama. Visų pirma ji neturėtų vėliau nagrinėti tokių pakeitimų potencialaus poveikio finansiniam stabilumui. Žinoma, emisijos (arba skolos atsiradimo) metu taikomi deleguotieji aktai būtų taikomi visoms naujai išleistoms obligacijoms. Šis bendras sprendimo būdas padėtų dar labiau padidinti teisinį tikrumą, kuris pasiūlytame reglamente įvardijamas kaip vienas iš tikslų⁽⁴⁵⁾.

3.4 Pajamų panaudojimas

3.4.1 Pasiūlytame reglamente nustatyta, kad pajamos iš ES ŽO *inter alia* gali būti paskirstytos finansiniam turtui. Finansinis turtas pasiūlytame reglamente apibrėžtas kaip apimantis skolą, nuosavą kapitalą arba jų derinį. ECB supranta, kad šios nuostatos paskirtis yra reglamentuoti situacijas, kuriose, pavyzdžiui, bankai išleidžia ES ŽO, kad finansuotų

⁽⁴⁰⁾ Žr. pasiūlyto reglamento IV priedo 3 dalies b punktą.

⁽⁴¹⁾ Žr. 2021 m. liepos 6 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategija“, COM(2021) 390 final.

⁽⁴²⁾ Žr. Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalį, 11 straipsnio 3 dalį, 12 straipsnio 2 dalį, 13 straipsnio 2 dalį, 14 straipsnio 2 dalį ir 15 straipsnio 2 dalį.

⁽⁴³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 7 straipsnį.

⁽⁴⁴⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 7 straipsnį. Šių nuostatų pasekmes gali pririnkti patikslinti. Pavyzdžiui, pasiūlyto reglamento tekste nepaaiškinta, ar tai reiškia, kad emitentui reikėtų perskirstyti pajamas ir (arba), ar jis taip pat gali pritaikyti esamus projektus, jeigu būtų iš dalies pakeisti deleguotieji aktai.

⁽⁴⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 11 konstatuojamąją dalį.

žaliąsias paskolas savo klientams. Tačiau skola nėra apskaitomas turtas. Siekiant suderinti apibrėžtį su tarptautiniais finansinės apskaitos standartais ⁽⁴⁶⁾, skolos sąvoką būtų galima pakeisti nuoroda į sąvoką „finansinis reikalavimas“.

3.5 Atitiktis kitiems Sąjungos teisės aktams

3.5.1 Pasiūlytame reglamente daugiausia dėmesio skiriama ES ŽO taikomų reikalavimų nustatymui žvelgiant iš obligacijų emitento pozicijos. Jame taip pat nustatyta, kad ES ŽO gali būti refinansuojamos išleidžiant naujas ES ŽO ⁽⁴⁷⁾. Pagal deleguotojo akto 8 straipsnį finansų ir ne finansų įmonės turi atskleisti informaciją apie tai, kiek jų ekonominė veikla yra suderinta su Taksonomijos reglamentu. Visų pirma, kredito įstaigos turi atskleisti informaciją apie žaliojo turto rodiklį, kuris parodo poziciją, susijusią su atitiktimi taksonominiams kriterijams, proporciją, palyginti su visu tuo kredito įstaigų turtu ⁽⁴⁸⁾. Jeigu bankas A išleidžia ES ŽO ir naudoja gautas pajamas, kad suteiktų paskolas taksonominius kriterijus atitinkančiai veiklai finansuoti, o bankas B perka šias obligacijas kaip investuotojas, abu bankai pagrindines paskolas (bankas A) ir ES ŽO (bankas B) gali įtraukti į savo atitinkamus žaliojo turto rodiklius. Tai reiškia, kad jeigu turtu užtikrintus vertybinius popierius, susijusius su žaliosiomis paskolomis, arba padengtus žaliosiomis obligacijomis, išleido bankas ir paskui laikė kita kredito įstaiga, kaip pirmiau minėtame pavyzdyje, vertybinių popierių emitentas ir turėtojas turėtų galėti įtraukti pagrindinį turtą ir atitinkamus vertybinius popierius į savo atitinkamą atskleidžiamą informaciją apie taksonomiją. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, būtų naudinga patikslinti, kad jeigu finansų įstaiga išleidžia ES ŽO ir iš dalies arba visiškai išlaiko obligacijas arba laiko jas atskiroje įmonėje, kuri priklauso tam pačiam konsoliduotam ataskaitas teikiančiam subjektui, tik emitento grynoji pozicija, susijusi su pagrindiniu žaliuoju turtu, o ne bendra paskolų ir ES ŽO vertė nustatant žaliojo turto rodiklį, būtų priskirta jos taksonominius kriterijus atitinkančiam turtui.

3.5.2 Be to, atrodo, kad pasiūlytas reglamentas sudaro sąlygas emitentams pasinaudoti iš naujai išleistų ES ŽO gautomis pajamomis kitoms ES ŽO nusipirkti. Pagal pasiūlytą reglamentą pajamos iš finansinio turto gali būti paskirstytos kitam finansiniam turtui, jeigu pajamos iš to finansinio turto paskirstomos taksonominius kriterijus atitinkančiam turtui, kapitalo išlaidoms ir veiklos išlaidoms ⁽⁴⁹⁾. Atrodo, tai reiškia, kad toks sandoris gali būti atliekamas tik vieną kartą. Šis aiškinimas iš tiesų yra pateisinamas, siekiant išvengti ES ŽO emisijų grandinės sukūrimo, kai ES ŽO naudojamos kitoms ES ŽO pirkti, kurios vėlgi yra užtikrinamos pačiomis ES ŽO, nes taip būtų išpūsta nominali žaliojo turto, užtikrinamo ta pačia realia ekonomine veikla, suma. Be to, dėl tokios grandinės gali būti dirbtinai remiamas kredito įstaigos žaliojo turto rodiklio paskelbimas taikant dvigubą skaičiavimą, jeigu ta įstaiga pirks ES ŽO, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai užtikrintos jos pačios ES ŽO.

3.5.3 Pasiūlyto reglamento aiškinamajame memorandume nurodyta, kad ES ŽO nuorodos naudojimas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 575/2013 ⁽⁵⁰⁾ (Kapitalo reikalavimų reglamentas, toliau – KRR). ECB supranta, kad ES ŽO nuoroda nedaro jokio poveikio kredito įstaigų nuosavoms lėšoms ir likvidumo reikalavimams, susijusiems su obligacijomis, kurioms taikomas KRR. Tačiau būtų naudinga tiesiogiai numatyti, kad ES ŽO standartas negali būti aiškinamas kaip užkertantis kelią kredito įstaigoms visiškai taikyti KRR reikalavimus.

3.6 Skaidrumo reikalavimai

3.6.1 ECB teigiamai vertina ES ŽO emitentams taikomus skaidrumo reikalavimus, t. y. reikalavimus užpildyti informacijos apie ES ŽO suvestinę, rengti metines pajamų paskirstymo ataskaitas ir poveikio ataskaitą, ir naudoti šablonus tokios informacijos atskleidimui ⁽⁵¹⁾. Be to, ECB teigiamai vertina tai, kad informacijos suvestinę prieš emisiją įvertins ESMA

⁽⁴⁶⁾ Žr. 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1126/2008, priimančią tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 (OL L 320, 2008 11 29, p. 1).

⁽⁴⁷⁾ Pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 3 dalis.

⁽⁴⁸⁾ Žr. deleguotojo akto 8 straipsnio 5 konstatuojamąją dalį.

⁽⁴⁹⁾ Pasiūlyto reglamento 5 straipsnio 3 dalis. Refinansavimas naujomis ES ŽO aiškiai leidžiamas pagal pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 3 dalį.

⁽⁵⁰⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudenčių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽⁵¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento II antraštinės dalies II skyrių.

priziūrimas išorės vertintojas⁽⁵²⁾. Vadovaujantis tuo pačiu skaidrumo tikslu, visos ES ŽO turėtų turėti tarptautinį vertybinių popierių identifikavimo numerį (ISIN), o jų emitentai turėtų būti identifikuojami pagal juridinio asmens identifikatorių (LEI).

3.6.2 Pasiūlytame reglamente nustatyta, kad emitentai savo interneto svetainėje turėtų paskelbti informacijos suvestinę, vertinimą prieš emisiją, metines pajamų paskirstymo ataskaitas, vertinimus po emisijos ir poveikio ataskaitą⁽⁵³⁾. Taip pat reikalaujama, kad emitentai praneštų nacionalinei kompetentingai institucijai ir ESMA apie šiuo dokumentu paskelbtą⁽⁵⁴⁾. Tačiau iš pasiūlyto reglamento teksto atrodo, kad duomenys apie ES ŽO nebus renkami centralizuotai. ECB siūlo, kad atskleista informacija, pateikiama kompiuterio skaitomu formatu, būtų įtraukta į būsimą Europos bendrą priegios punktą (ESAP). Informacija apie žaliąsias obligacijas į ESAP būtų įtraukiama pagal „vieno langelio“ principą ir tai būtų visa esminė informacija apie įmonę, įskaitant informaciją apie jos išleistas ES ŽO, ir tai padidintų skaidrumą bei būtų sudaromos palankesnės sąlygos priimti investicinius sprendimus. Ataskaitose, kurias siūloma teikti pagal pasiūlyto reglamento priedus, taip pat galėtų būti pateikiama informacija apie mokesčius ir išlaidas, kurias sumokėjo ES ŽO emitentai (pvz., su išorės vertintojų veikla susijusios išlaidos), siekiant didinti rinkos skaidrumą ir veiksmingumą. Tikslumo sumetimais ir siekiant sudaryti palankesnes sąlygas lengviau tvarkyti duomenis, pasiūlytame reglamente taip pat turėtų būti aiškiau nurodyta, kad informacijos suvestinės, metinės pajamų paskirstymo ataskaitos ir poveikio ataskaitos turėtų būti rengiamos apie kiekvieną atskirą obligaciją, nepriklausomai nuo galimybės kartu paskelbti keletą informacijos suvestinių ir ataskaitų ir jose apžvelgiant bendrą visų subjekto išleistų ES ŽO vertę.

3.6.3 Pasiūlytame reglamente siūloma, kad tais atvejais, kai prospektas turi būti skelbiamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1129⁽⁵⁵⁾ (toliau – Reglamentas dėl prospekto), tame prospekte tuo atveju, kai reikalaujama pateikti informaciją apie gautas pajamas, turi būti aiškiai nurodyta, kad ES ŽO išleistos pagal pasiūlytą reglamentą⁽⁵⁶⁾. Pasiūlytame reglamente taip pat numatyta, kad galima pateikti nuorodą dėl informacijos, kuri yra įtraukta į ES ŽO suvestinę⁽⁵⁷⁾. Pagrindiniai ES ŽO ypatumai, būtent informacijos suvestinėje teikiama informacija, turėtų būti visiškai integruoti į prospektą naudojant pasiūlyto reglamento I priede nustatytą standartizuotą šabloną. Taip būtų pagerintas informacijos apie žaliąsias obligacijas nuoseklumas ir palyginamumas ir tai reikštų, kad finansinių duomenų teikėjams reikėtų tik pateikti nuorodą į prospekto dokumentus, kad būtų galima surinkti visą būtiną informaciją apie šias priemones⁽⁵⁸⁾.

3.6.4 Žvelgiant iš kredito įstaigų, kurios ES ŽO išleidžia žaliosioms paskoloms finansuoti, perspektyvos, skaidrumo reikalavimus galima dar labiau sugriežtinti nustatant prievolę bankams stebėti iš žaliųjų paskolų gautų pajamų atitiktį taksonominiams reikalavimams.

3.7 Registracijos sistema ir priežiūros sistema

3.7.1 ECB teigiamai vertina tai, kad pasiūlytu reglamentu nustatoma išorės vertintojų registracijos ir priežiūros sistema⁽⁵⁹⁾. Jis taip pat teigiamai vertina tai, kad ESMA bus pavesta užduotis priziūrėti išorės vertintojus.

3.7.2 Pasiūlyto reglamento 36 straipsnyje nustatyta, kad kompetentingos institucijos turi užtikrinti, jog emitentai taikytų skaidrumo ir išorės vertinimo reikalavimus. Pasiūlyto reglamento 36 straipsnyje pateikta nuoroda į Reglamentą dėl prospekto, kuria nustatoma, kad kiekviena valstybė narė paskiria vieną kompetentingą administravimo instituciją, atsakingą už Reglamente dėl prospekto nustatytų pareigų vykdymą⁽⁶⁰⁾. Taigi taip paskirta kompetentinga administracinė institucija pagal pasiūlytą reglamentą taip pat būtų kompetentinga institucija. Tačiau esama įvairių

⁽⁵²⁾ Žr. pasiūlyto reglamento IV antraštinės dalies 2 skyrių.

⁽⁵³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnį.

⁽⁵⁴⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 4 ir 5 dalis.

⁽⁵⁵⁾ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1129 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 168, 2017 6 30, p. 12).

⁽⁵⁶⁾ Pasiūlyto reglamento 12 straipsnio 1 dalis.

⁽⁵⁷⁾ Pasiūlyto reglamento 12 straipsnio 2 dalis.

⁽⁵⁸⁾ Žr. Eurosistemos atsakymą, p. 12.

⁽⁵⁹⁾ Žr. Eurosistemos atsakymą, p. 12.

⁽⁶⁰⁾ Žr. Reglamento dėl prospekto 31 straipsnį.

prievolės skelbti prospektą pagal Reglamentą dėl prospekto išimčių ⁽⁶¹⁾. Todėl ECB siūlo patikslinti, kad buveinės valstybė narė turėtų paskirti nacionalinę kompetentingą instituciją dėl visų likusių ES ŽO emitentų, kurių atžvilgiu pagal Reglamentą dėl prospekto automatiškai nebūtų paskirta kompetentinga priežiūros institucija, išskyrus nepriklausomas institucijas. Pasiūlytame reglamente aiškiai nustatyta, kad valstybės auditoriai ir kiti viešieji subjektai, kuriems nepriklausomi emitentai suteikė įgaliojimus įvertinti atitiktį pasiūlytam reglamentui, neprivalo laikytis taisyklių dėl išorės vertintojų ir ESM bei nacionalinių kompetentingų institucijų priežiūros ⁽⁶²⁾. Teisės aktų leidėjas raginamas apsvarstyti, ar nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų prižiūrėti suverenių emitentus. Aiškumo ir skaidrumo sumetimais, jeigu teisės aktų leidėjas ketina nevykdyti tokių emitentų priežiūros, taip pat jiems netaikyti valstybės auditorių ir kitų viešųjų subjektų, kurie veikia kaip išorės vertintojai, priežiūros, tuomet tai taip pat galėtų būti aiškiai nurodyta pasiūlyto reglamento konstatuojamojoje dalyje.

3.7.3 Pasiūlytame reglamente yra konkrečių taisyklių dėl trečiųjų valstybių išorės vertintojų paslaugų teikimo, sudarant galimybes ESMA vykdyti šių vertintojų priežiūrą ⁽⁶³⁾. Priešingai, atrodo, kad nacionalinės kompetentingos institucijos galės vykdyti tiesioginę emitentų priežiūrą tik Sąjungoje esančių emitentų atžvilgiu ⁽⁶⁴⁾ ir nėra aišku, ar bus paskirta nacionalinė kompetentinga institucija, atsakinga už ne Sąjungoje esančių ES ŽO emitentų priežiūrą. Tai reiškia, kad ne Sąjungoje esantys emitentai galėtų išleisti Sąjungos investuotojams prieinamas ES ŽO, tačiau jiems nebūtų taikomas pasiūlytame reglamente numatytas sankcijų režimas, įskaitant patikras vietoje ir administracines nuobaudas ⁽⁶⁵⁾. Todėl Sąjungoje esantys emitentai atsidurtų išskirtinai nepalankioje padėtyje, palyginti su ne Sąjungoje esančiais emitentais, naudojanciais ES ŽO nuorodą, nes gali būti, kad pastariesiems nebūtų taikomos sankcijos, net jeigu jie atitiktų ne visus pasiūlyto reglamento reikalavimus. Galiausiai gali būti padarytas neigiamas poveikis ES ŽO standarto patikimumui, jeigu ne visiems ES ŽO emitentams bus taikomas vienodas priežiūros režimas. Veikiančios sistemos, padedančios užtikrinti, kad visi atitinkami emitentai turėtų už priežiūrą atsakingą nacionalinę kompetentingą instituciją, jau veikia pagal kitus reglamentus, pavyzdžiui, Reglamentą dėl prospekto, kuriame nustatyta, kad kiekvienas trečiosios valstybės emitentas pasirenka buveinės valstybę narę. ECB siūlo apsvarstyti galimybę nustatyti panašų režimą pasiūlytame reglamente, visų pirma siekiant paskirti kompetentingą instituciją trečiųjų valstybių emitentų atžvilgiu.

3.7.4 ECB taip pat pažymi, kad pasiūlytame reglamente naudojamos „buveinės“ ir „priimančiosios“ valstybės narės ⁽⁶⁶⁾ sąvokos nėra susijusios su kitomis nuostatomis ir nėra apibrėžtos pasiūlytame reglamente. Šį aspektą reikia patikslinti.

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą reglamentą, konkretus redagavimo pasiūlymas kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami atskirame techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas anglų kalba paskelbtas „Eur-Lex“ interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2021 m. lapkričio 5 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

⁽⁶¹⁾ Žr. Reglamento dėl prospekto 1 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalis.

⁽⁶²⁾ Pasiūlyto reglamento 14 straipsnio 3 dalis.

⁽⁶³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento III antraštinės dalies IV skyrių ir 59 straipsnį.

⁽⁶⁴⁾ Žr. pasiūlyto reglamento IV antraštinės dalies 1 skyrių.

⁽⁶⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento IV antraštinės dalies 1 skyrių.

⁽⁶⁶⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 40 straipsnį.